

Načrt ocenjevanja za predmet: SLOVENŠČINA (šolsko leto 2026/27)

1. NAČINI OCENJEVANJA

- pisno (test iz znanja jezika/razčlemba neumetnostnega besedila, šolski esej)
- ustno

2. MERILA OCENJEVANJA MED ŠOLSKIM LETOM

Merila ocenjevanja so dijakom predstavljena pri uvodni uri.

PISNO OCENJEVANJE

2.1.1. Testi iz znanja jezika/razčlemba neumetnostnega besedila

od 0 % do 49 %	nezadostno (1)
od 50 % do 64 %	zadostno (2)
od 65-70 % do 76 %	dobro (3)
od 77-80 % do 87 %	prav dobro (4)
od 88-90 % do 100 %	odlično (5)

2.2.2 Šolski esej

1. letnik

Šolski esej se ocenjuje celostno in analitično.

Merila za analitično ocenjevanje:

Ocena je sestavljena iz točkovanja vsebine (24 točk) in jezikovne pravilnosti (18 točk).

Ocena šolskega eseja se določi po točkovniku:

21-26 zadostno, 27-31 dobro, 32-37 prav dobro, 38-42 odlično

Opisni kriteriji za ocenjevanje jezika:

PRAVOPIS:

Točke	Opisnik ravni
4	Pravopisnih napak je malo, predvsem manjkajoče vejice v zapleteno zloženih večstavčnih povedih oz. gre za posamezne napake.
3	Pravopisnih napak je malo, povezane so z rabo ločil v zloženih povedih oz. gre za posamezne raznovrstne napake. Pojavi se več istovrstnih napak, povezanih z neupoštevanjem enega pravopisnega pravila.
2	Pravopisnih napak je več. Pojavijo se istovrstne pravopisne napake, povezane z rabo ločil, zapisovanjem besed ali rabo velikih oz. malih začetnic. Pojavi se več posameznih

	raznovrstnih pravopisnih napak, iz česar je razvidno, da kandidat pravopisnih pravil ne zmore upoštevati dosledno.
1	Pojavi se veliko raznovrstnih pravopisnih napak; uporaba pravopisnih pravil je šibka.
0	V nalogi je veliko jezikovnih napak, ki kažejo, da dijak ne pozna osnovnih pravil raba ločil, pisanja z veliko oz. malo začetnico, zapisovanja besed, pisanja besed skupaj in narazen, zapisovanja prevzetih besed, deljenja besed.

SLOVNICA:

Točke	Opisnik ravni
4	Slovničnih napak je malo; v glavnem gre za napake, ki niso posledica splošnega neznanja slovnice.
3	Slovničnih napak je malo (npr. napačno sklanjanje ene besede, občasna napačna raba predlogov, napačna raba povratno svojilnega zaimka, napačna raba glagolskega časa ipd.); ne gre za osnovne napake.
2	Slovničnih napak je več. Pojavijo se raznovrstne slovnične napake, med njimi tudi osnovne. Iz tipa napak je razvidno, da dijak določenih slovničnih zakonitosti ne obvlada dobro (npr. napake pri navezovanju, rabi zaimkov, sklanjanju, rabi predlogov, stopnjevanju pridevnikov, tvorbi povedi ipd.).
1	Pojavi se veliko raznovrstnih slovničnih napak, med njimi je veliko osnovnih. Iz tipa napak je razvidno, da dijak slovničnih pravil ne upošteva dosledno.
0	V večini besedila se pogosto pojavijo raznovrstne slovnične napake. Slovnična nepravilnost besedila bralcu otežuje razumevanje besedila.

BESEDIŠČE:

Točke	Opisnik ravni
3	Dijak besede praviloma uporablja pomensko natančno; uporablja knjižni jezik in pretežno slogovno nevtralnno besedišče, uporablja raznovrstno besedišče, ki prispeva k živosti izražanja. Uporablja ustrezno terminologijo.
2	Dijak besede večinoma uporablja pomensko natančno, izbira besed pripomore k jasnemu in natančnemu izražanju; strokovne izraze uporablja večinoma natančno in pravilno; uporablja knjižni jezik in pretežno slogovno nevtralnno besedišče, uporablja dokaj raznovrstno besedišče.
1	Dijak večkrat pomensko nenatančno uporabi besede, kar krni jasnost in natančnost izražanja; strokovne izraze večkrat uporabi nenatančno ali jih ne uporablja; večkrat se pojavijo odkloni od knjižnega jezika; besedišče ni bogato in raznovrstno.
0	Dijak uporablja besede pomensko nenatančno, kar močno ovira razumevanje besedila; strokovnih izrazov ne uporablja ali so ti napačno rabljeni; knjižnega jezika ne obvlada dobro; besedišče ni bogato in raznovrstno, temveč skopo.

SLOG POVEDI:

Točke	Opisnik ravni
3	Dijak tvori raznovrstne večstavčne povedi. Uporablja različne vrste navezovanja (z zaimki, s sopomenkami, s parafrazami, z osebno glagolsko obliko ...), da se izogne ponavljanju besed/besednih zvez. Tvorba povedi je jasna in razumljiva. Izražanje je večinoma jedrnato.

2	Dijak večinoma tvori raznovrstne večstavčne povedi, pri čemer se na nekaterih mestih lahko pojavi kopičenje istovrstno grajenih povedi (npr. zaporedno ponovljeni prilastkovi/vzročni odvisniki, vezalna/protivna priredja ipd. – če ni taka raba namenjena vzbujanju posebnega učinka). Praviloma uporablja različne vrste navezovanja, da se izogne nepotrebnemu ponavljanju. Izražanje je praviloma jedrnato.
1	Dijak pogosto tvori istovrstne povedi, pogoste so enostavčne in preprostejše dvostavčne povedi, večstavčne povedi so redkejše. Uporablja eno do dve vrsti navezovanja (npr. z zaimki, z osebno glagolsko obliko, z dobesedno ponovitvijo). Z gostobesednostjo krši načelo jedrnatosti ali je preveč jedrnat (kar bralcu otežuje razumevanje).
0	Dijak praviloma tvori istovrstne povedi. Pojavijo se neustreznosti na vseh opazovanih ravneh besedila (tvorba povedi, vrste povedi, navezovanje, jedrnatost izražanja) in so pogoste. Tvorba povedi je večkrat taka, da je sporočilo težje razumljivo oz. nejasno.

ZUNANJA ZGRADBA:

Točke	Opisnik ravni
2	Besedilo je v celoti ustrezno členjeno na odstavke (uvod, jedro, zaključek), ki so zaokrožene enote besedila in so primerno obsežni. Jedro je členjeno na odstavke. Uvodni in zaključni odstavek sta praviloma krajša od jedrnih.
1	Besedilo ima več odstavkov in je večinoma ustrezno členjeno: pojavita se dve večji pomanjkljivosti ali nekaj manjših. K večjim pomanjkljivostim spadajo predvsem nesorazmerja v dolžini odstavkov, npr. zelo dolg zaključni ali uvodni odstavek, zelo kratek jedrni odstavek, povzemanje iztočnic v uvodu.
0	Besedilo ima nima odstavkov./Razporeditev odstavkov večinoma ne sledi notranji zgradbi besedila, ampak je ta nepremišljena oz. naključna./Pojavi se več izrazito kratkih odstavkov, ki povzročijo razdrobljenost besedila. Besedilo je nepovezano, ni koherentno.

NOTRANJA ZGRADBA (KOHERENCA BESEDILA):

Točke	Opisnik ravni
2	Besedilo je <u>koherentno</u> : v uvodu so navedene literarnozgodovinske okoliščine. podteme v odstavkih so smiselno povezane z uvodnim delom in med seboj; ni zastranitev, kandidat ne piše o vidikih, ki niso povezani s predvideno temo; zaključek smiselno zaključuje besedilo in ne odpira nove, z uvodnim delom nepovezane teme; povedi se med seboj smiselno povezujejo, med povedmi in odstavki ni »ostrih« preskokov.
1	Zgradba je pomanjkljiva (manjka uvod ali zaključek, nekateri odstavki so nepovezani v celoto).
0	Besedilo je <u>nekoherentno</u> , med odstavki ni smiselne povezave; zgradba besedila je (skoraj) v celoti neustrezna.

Kadar se celostna in analitična ocena razlikujeta, učitelj nalogo oceni z oceno, ki je za dijaka ugodnejša.

2., 3. in 4. letnik

Šolski esej se ocenjuje celostno in analitično. Učitelj oblikuje točkovnik (glede na zahtevane elemente v nalogi). Doseženo število točk pretvori v oceno po enakih kriterijih, kot so navedeni za teste znanja.

Kadar se holistična in analitična ocena razlikujeta, učitelj nalogo oceni z oceno, ki je za dijaka ugodnejša.

Celostna ocena:

a) ocena nezadostno (1):

Dijak ne upošteva zunanje zgradbe (uvod, jedro, zaključek). Naloga je jezikovno zelo šibka (pogoste težje jezikovne napake).

Dijak ne pozna besedila, o katerem piše nalogo.

Dijak ne upošteva danih navodil.

b) ocena zadostno (2):

Zunanja zgradba ne ustreza v celoti notranji. Pogoste so nepotrebne ponovitve že povedanega.

Besedišče je revno, stereotipno. Izrazno je nasploh nerodno. Precej je jezikovnih napak, vendar so grobe napake redkejše od lažjih.

Dijak ne upošteva vseh danih smernic.

c) ocena dobro (3):

Vsebina naloge je povezana z izhodiščno temo. Dijak pozna snov in jo razume. Obravnavanje teme je večinoma neproblemsko.

Besedilo je koherentno in ustrezno kompozicijsko členjeno. Prevladuje smiselna povezava odstavkov.

V besedilu so posamezne slovnične napake, vendar hujših napak skoraj ni oziroma se ne ponavljajo.

č) ocena prav dobro (4):

Dijak snov pozna in razume. K izhodiščni temi pristopa problemsko. Zmožen je zavzeti utemeljeno osebno stališče do obravnavane problematike.

Besedilo je koherentno in prepričljivo, posamezne prvine so lahko izvirne (npr. kak domislek, subjektivna besedna zveza itd.), kompozicijsko je ustrezno členjeno.

Pisno izražanje je tekoče, jasno, logično in jedrnato. Besedilo vsebuje nekaj lažjih jezikovnih napak.

d) ocena odlično (5):

Obravnavanje izhodiščne teme je zanimivo, prepričljivo, zrelo. Na koncu zmore izpeljati ustrezne zaključke.

Besedilo je koherentno, njegova zgradba je ustrezna.

Besedišče je bogato. Dijak obvlada tudi zahtevna skladijska in besedilotvorna pravila. Jezikovnih napak skoraj ni.

2.2 USTNO OCENJEVANJE

Opisni kriteriji za ustno ocenjevanje:

OCENA	OPIS
Odlično (5)	Znanje: Dijak zna ustrezno in natančno predstaviti književno besedilo in književno obdobje: samostojno utemeljuje, razlaga, primerja, obnovo književnega dela povezuje z (lastno) interpretacijo, s slogovno, motivno in tematsko razlago. Dijak izkazuje jasno razumevanje, poznavanje in uporabo terminov, učiteljeva pomoč ni potrebna. Kultura govora: Dijak pripoveduje gladko, brez jezikovnih napak. Upošteva pravila knjižnega jezika.
Prav dobro (4)	Znanje: Dijak zna reprodukcijo podpreti z razlago; obnovo književnega dela zna povezati z interpretacijo, s slogovno, motivno in tematsko razlago, razume bistvo pojmov, navaja primere iz učbenika, potrebuje

	podvprašanja in se jim prilagaja. Zna označiti literarnozgodovinsko obdobje. Kultura govora: Dijak pripoveduje gladko, brez jezikovnih napak. Upošteva pravila knjižnega jezika.
Dobro (3)	Znanje: Dijak zna obnoviti književno besedilo in pozna dve slogovni značilnosti, temo in motive brez utemeljitve; dobra reprodukcija in delno razumevanje, primeri iz učbenika, zna se prilagajati podvprašanju. Zna označiti literarnozgodovinsko obdobje. Kultura govora: Dijak pripoveduje z zatikanjem ter z nekaj slovničnimi in pravorečnimi napakami.
Zadostno (2)	Znanje: Dijak zna reproducirati besedila brez podrobnosti in delno razume snov; zna toliko, da izrabi učiteljevo pomoč. Besedila zna uvrstiti v obdobje in jih zna obnoviti. Kultura govora: številne slovnične in pravorečne napake, povedi so pretrgane in nedokončane.
Nezadostno (1)	Dijak zavrne odgovarjanje in ocenjevanje. Na vsa vprašanja odgovori napačno. Poskus obnove oz. razlage besedila je nerazumljiv, umestitev napačna. Besedilo obnovi z učiteljevo pomočjo, ostali odgovori pa so napačni. Kljub opozorilu in podvprašanju se ne osredotoči na pričakovano vsebino.

3. MINIMALNI STANDARDI ZNANJA

1. letnik

Minimalni standardi so navedeni v Učnem načrtu, in sicer v krepkem tisku.

Učni sklopi: literarni sistem, branje literarnih besedil v celoti, stare neevropske književnosti in antika, srednji vek, slovenska slovstvena folklor, od renesanse do baroka, klasicizem in razsvetljenstvo, sporazumevanje in besedilo, slovenski jezik, v prostoru, družbi in času, jezikovni sistem in njegova vloga, pravopis in pravorečje, slovenščina v digitalni dobi.

Povezava: https://eportal.mss.edus.si/msswww/datoteke/ucni_nacrti/2026/un-dp-slovenscina_gim-si-dv-kl-ek-ek_si-teh-teh_si-um-um_si.pdf

2. letnik

VSEBINSKI SKLOP	Minimalni standardi znanj
Književnost evropske predromantike in romantike	Dijak zna časovno opredeliti obdobje ter naštet predstavnike in njihova dela. Zna opredeliti značilnosti literarne smeri, povzeti in interpretirati obravnavana besedila.
Romantika na Slovenskem	Dijak zna časovno opredeliti obdobje, predstaviti zgodovinske okoliščine ter naštet predstavnike in njihova dela. Zna opredeliti značilnosti literarne smeri, povzeti in interpretirati obravnavana

	besedila. Ob besedilu zna poimenovati temo. Ob domačem branju označi literarne osebe in odnose med njimi, zna poimenovati snov in slogovne značilnosti.
Književnost evropskega realizma in naturalizma	Dijak zna časovno opredeliti obdobje, predstaviti zgodovinske okoliščine ter naštetih predstavnikov in njihova dela. Zna opredeliti značilnosti literarne smeri, povzeti in interpretirati obravnavana besedila. Ob domačem branju označi literarne osebe in odnose med njimi, zna poimenovati snov in slogovne značilnosti.
Književnost med romantiko in realizmom na Slovenskem	Dijak zna časovno opredeliti obdobje, navesti zgodovinske okoliščine in opredeliti pomen obdobja za Slovence. Zna naštetih predstavnikov in njihova dela. Zna povzeti obravnavana dela in določiti njihovo literarno zvrst. Ob besedilu zna poimenovati dve slogovni značilnosti. Ob domačem branju zna predstaviti dogajalni prostor, čas, odnose med literarnimi osebami, vrsto pripovedovalca. Poskuša vrednotiti besedilo.
Besedoslovje	Dijak zna navesti pomenska razmerja med besedami in primere zanje. V besedilu prepozna frazeme in jih zna pojasniti. Dijak zna navesti nekaj različnih slogovno zaznamovanih besed. in v besedilu primere zanje Dijak ve, kakšna je razlika med domačo in prevzeto besedo.
Oblikoslovje	Dijak v besedilu prepozna posamezne besedne vrste in besedam zna določiti vse oblikovne lastnosti. Besede v slovarski obliki zna postaviti v besedilu v pravilno obliko.
Pravorečje in pravopis	Dijak zna pravilno uporabljati predloge (dvojnice): s/z, k/h, v ... Dijak zna naštetih posamezne glasove (samoglasnike) in njihove znake oz. naglasna znamenja. Dijak pravilno uporablja veliko začetnico na začetku povedi, v lastnih imenih ...
Jezikovni priročniki	Dijak spozna slovarski članek, njegovo sestavo, zna poiskati določene podatke v njem. Dijak spozna in zna uporabljati SSKJ in SP. Spozna še druge vrste slovarjev.

3. letnik

VSEBINSKI SKLOP	Minimalni standardi znanj
Književnost evropske moderne	Dijak zna časovno opredeliti obdobje, predstaviti zgodovinske okoliščine ter naštetih predstavnike in njihova dela. Zna opredeliti značilnosti literarnih smeri, povzeti in interpretirati obravnavana besedila. Ob domačem branju označi literarne osebe in odnose med njimi, zna poimenovati snov in slogovne značilnosti.
Književnost slovenske moderne	Dijak zna časovno opredeliti obdobje, predstaviti zgodovinske okoliščine ter naštetih predstavnike in njihova dela. Zna opredeliti značilnosti literarnih smeri, povzeti in interpretirati obravnavana besedila. Ob domačem branju označi literarne osebe in odnose med njimi, zna poimenovati snov in slogovne značilnosti. Zna opredeliti pomen obdobja za slovensko književnost
Slovenska književnost v prvi polovici 20. stoletja	Dijak zna določiti časovni okvir obdobja, predstaviti zgodovinsko dogajanje in navesti pomembnejše osebnosti tega časa. Zna navesti in opredeliti nove literarne smeri. Obravnavana besedila zna povzeti in interpretirati. Ob domačem branju zna označiti literarne osebe, odnose med njimi; opredeliti slogovne značilnosti. Zna opredeliti pomen obdobja za slovensko književnost.
Svetovna književnost v prvi polovici 20. stoletja	Dijak zna časovno opredeliti obdobje, navesti pomembnejše literarne ustvarjalce. Obravnavana besedila zna povzeti in interpretirati. Značilnosti obdobja zna primerjati z dogajanjem v slovenski literaturi.
Svetovna književnost v drugi polovici 20. stoletja	Dijak zna časovno opredeliti obdobje, navesti pomembnejše literarne ustvarjalce. Obravnavana besedila zna povzeti in interpretirati. Značilnosti obdobja zna primerjati z dogajanjem v slovenski literaturi.
Skladnja	Dijak pokaže osnovno jezikovno znanje. Jezikovna pravila zna deloma uporabiti. Zna rešiti naloge, ki preverjajo osnove obravnavanega jezikovnega sklopa. Pomembna je pravilna uporaba pravil brez utemeljevanja, analize itd.

	Zna določiti stavek in poved, ju tvoriti; zna naštetih stavčne člene, navesti njihove značilnosti in jih določiti v stavku; zna ločiti priredno zvezo stavkov od podredne zveze; naštetih vrsto priredij in podredij ter jih prepoznati v povedih; zna pravilno postavljati vejico; zna grafično prikazati zgradbo povedi; naštetih vrste navezovanja in jih prepoznati v besedilu; določiti aktualnostno razmerje med povedma; ločiti poudarek, intonacijo, premor, hitrost govorjenja, govorni register in barvo glasu; pravilno postavljati končna in nekončna ločila. Odvisni stavek zna pretvoriti v polstavek ali v samostalniško zvezo (in obrnjeno). Zna določiti, kako so povedi povezane med seboj in kako je ta povezanost izražena, zna pretvoriti premi govor v odvisnega (in obrnjeno), določiti število povedi v besedilu.
Obravnava besedilnih vrst	Dijak zna tvoriti obravnavane besedilne vrste (uradno prošnjo, prijavo, pritožbo, življenjepis in oceno). Besedila so ustrezna, razumljiva in jezikovno pravilna.

4. letnik

VSEBINSKI SKLOP	Minimalni standardi znanj
Svetovna književnost med drugo svetovno vojno in po njej	Dijak zna časovno opredeliti obdobje, predstaviti zgodovinske okoliščine ter naštetih predstavnike in njihova dela. Zna opredeliti značilnosti literarne smeri, povzeti in interpretirati obravnavana besedila. Ob domačem branju označi literarne osebe in odnose med njimi, zna poimenovati snov in slogovne značilnosti.
Sodobna slovenska književnost po 2. svetovni vojni	Dijak zna časovno opredeliti obdobje, predstaviti zgodovinske okoliščine ter naštetih predstavnike in njihova dela. Zna opredeliti značilnosti literarne smeri, povzeti in interpretirati obravnavana besedila. Ob domačem branju označi literarne osebe in odnose med njimi, zna poimenovati snov in slogovne značilnosti.
Maturitetni sklop 2027 (Ana Svetel: Steklene stene; Nikolaj V. Gogolj: Nevski prospekt, Nos, Plašč)	Dijak zna besedila umestiti prostorsko in časovno. Zna opredeliti značilnosti literarne smeri. Obravnavana besedila zna povzeti, ob besedilu zna poiskati motive, poimenovati teme, skromno

	utemeljiti stališče, oblikovati primerjalno poved, zna predstaviti odnose med osebami, vrednotiti. Prepozna značilnosti tradicionalnega in modernističnega besedila. Zna tvoriti esejsko besedilo o sklopu po smernicah, jezikovnih, slogovnih in zgradbenih kriterijih za tovrstno besedilo.
Besedotvorje	Dijak loči netvorjene besede od tvorjenih (besede z obrazilom). Prepozna vrste tvorjenk. Zna tvoriti tvorjenko iz dane skladenjske podstave.
Besedilne vrste	Dijak zna tvoriti obravnavane besedilne vrste (uradno prošnjo, opravičilo, zahvalo, prijavo, pritožbo, življenjepis in oceno). Besedila so ustrezna, razumljiva in jezikovno pravilna.
Zgodovina slovenskega knjižnega jezika	Dijak pozna temeljna načela jezikovne politike v RS. Zna naštetih zgodovinske mejnike v razvoju slovenskega jezika. Pozna glavne jezikoslovce in njihova dela.
Razčlemba neumetnostnega besedila	Dijak razume prebrano besedilo. Razumevanje dokazuje z reševanjem nalog, vezanih na besedilo. Pri tem uporablja usvojeno znanje prejšnjih let.

4. ROKI PISNEGA OCENJEVANJA – MREŽNI PLAN

Povezava na mrežni plan ocenjevanja:

<https://gimtol.si/wp-content/uploads/2026/09/Plan-pisnih-ocenjevanj-2026-27-1.obdobje-1.pdf>

5. NAČINI IN MERILA OCENJEVANJA NA POPRAVNIH, PREDMETNIH IN DOPOLNILNIH IZPITIH

Popravni in predmetni izpit sta sestavljena iz treh delov:

- šolski esej (60 minut),
 - test iz znanja jezika (30 minut),
 - ustna ocena iz poznavanja književnosti (15 minut za pripravo, 20 minut za odgovarjanje).
- Vsi deli izpita so enakovredni. Kriteriji so enaki kot pri ocenjevanju med šolskim letom. Za pozitivno oceno mora imeti dijak pozitivno ocenjena vsaj dva dela izpita.

Dopolnilni izpit obsega učno snov, iz katere dijak ni pridobil ocene. Trajanje izpita je odvisno od vrste manjkajoče ocene. Kriteriji so enaki kot pri ocenjevanju med šolskim letom.

V Tolminu, 9. 10. 2026

Vodja aktiva: Marta Rutar

Učiteljici predmeta: Marta Rutar, Milica Rutar

